

מיצוי זכויות והתמודדות עם ביורוקרטיה

ד"ר גילי תמיר - עו"ס

• משמשת כיועצת מקצועית למשרד
המשפטים- הסנגוריה הציבורית

• מגישת תכנית רדיו המתמחה במימוש
זכויות בתאגיד השידור הציבורי, כאן
רשת ב' בימים א-ד בשעה 19:00

• מרצה עמיתה בבתי הספר לעבודה
סוציאלית באונ' תל אביב, ובאונ' העברית

- **מנגנוני הביטחון הסוציאלי בישראל ושירותי הרווחה האישיים**
  - **ביטוח לאומי**
  - **משרד הרווחה**
  - **רשויות המס**
- **משרד הבריאות – קופות חולים**
- **רשויות מקומיות ומנגנונים קהילתיים**

• אז למה למרות הכל אנשים לא ממצים את הזכויות שלהם?

• ועדת ששינסקי לזקנה בכבוד

• דוח מבקר המדינה

• האם יתכן שמדובר במדיניות מכוונת?

המענה שניתן:

- הקמת מרכזי מיצוי זכויות
- סיוע באמצעות מתנדבים ל"מיצוי זכויות אקטיבי"
- הנגשת מידע ועידוד פניות למיצוי זכויות
- הנגשת סיוע משפטי חינמי (הסיוע המשפטי, קליניקות משפטיות, עמותות ועוד)

עד כמה אתם יודעים על:

- תביעות לביטוח לאומי - נכות כללית
- תביעות לביטוח לאומי - תאונות עבודה
- תביעות על פגיעה אישית
- בקשות למחיקת חובות
- בקשות לוועדות חריגים של קופות החולים ?
- החזרים מחברות ביטוח פרטיות- למשל על ניתוח קיסרי?

ביטוח לאומי - נכות כללית

• תנאים להכרה : (תנאים מצטברים)

א. נכות רפואית

ב. נכות תפקודית

ג. מבחן הכנסה מעבודה

ד. מבחן הגיל

• מה מקבלים ?

• ממתי ועד מתי ?

נכות כללית :

קצבת נכות כללית היא קצבה חודשית המשולמת למי שעקב נכות גופנית, שכלית או נפשית נפגע או צומצם כושרו להשתכר ב -50% לפחות וכן לעקרת בית שכושרה לתפקד במשק בית נפגע ב -50% לפחות

התהליך :

- הכנה והגשת תביעה
- וועדה רפואית ותוצאותיה
- קביעת דרגת אי כושר או דחיית התביעה
- הגשת ערעור על ההחלטה – שיעור אי הכושר או דחייה
- אפשרות תביעה חוזרת

מסלול מהיר לטיפול בתביעה – תוך 30 יום במקרים הבאים :

- חולים במחלה ממארת הנמצאים בשלבי טיפול אקטיבי במחלה או חלילה במצב סופני
- חולים A.L.S. המקבלים טיפול ב-RILUTEK
- בעלי ליקוי נפשי בשיעור 50% לפחות
- לוקים בפיגור שכלי בשיעור 40% לפחות (המוכרים על ידי משרד הרווחה)
- חולים בשחפת קשה
- מבוטחים בשנה הראשונה לאחר השתלות: כליה, לב, ריאות, כבד, לבלב או מח עצם
- חולים במחלות קשות או זיהומיות, המקבלים טיפולים פעילים

גובה הקצבה

- 100%-75% - 3,272 ש"ח
- 74% - 2,209 ש"ח
- 65% - 1,997 ש"ח
- 60% - 1,880 ש"ח

מה יכול להיות מוכר כפגיעה בעבודה / בשירות פטור ממס זכאי על נכות רפואית :

- עיוור
  - נכה 100%
  - נכה 90% - פגיעות איברים בחישוב מיוחד
  - נכות צמיתה מעל 89%
- תקופת הנכות מעל 184 יום בשנה החישוב שונה לגבי הכנסות :
- מיגיעה אישית כמו משכורת, הכנסה מעסק ועוד
  - או הכנסה שאינה מריבית, שכר דירה ועוד

נכות כללית

קצבת שירותים מיוחדים

- קצבת שירותים מיוחדים (שר"ם) משולמת, בהתאם לתנאי הזכאות, לבוגרים הזקוקים לעזרה רבה של אדם אחר בפעולות היום יום ואינם מאושפזים במוסד שניתנים בו שירותי רפואה, שירותי סיעוד או שירותי שיקום
- הקצבה נקבעת על-פי רמת התפקוד ורמת התלות בזולת ומשולמת בנוסף לקצבת נכות כללית (בתנאים מסויימים, שיפורטו בהמשך, גם מי שאינם מקבלים קצבת נכות זכאים לקצבת שר"ם)
- שיעורי הקצבה הם 50% : 1,405 ש"ח, 112% : 3,086 ש"ח, 188% : 5,061 ש"ח (נכון לינואר 2018)
- החל מהקצבה שתשולם במרץ 2018, תינתן תוספת בסך 200 ש"ח למקבלי קצבאות בשיעורים של 112% ו- 188%

שירותים מיוחדים

- משולמת מגיל 18 ו- 3 חדשים ע"י הביטוח הלאומי לזקוקים לעזרה בפעולות הבסיסיות היומיומיות או עזרה של אדם אחר
- מבוטחים שהגיעו לגיל פרישה עפ"י אישור רופא, עד חצי שנה לאחר הפרישה
- יוצאים לחו"ל עד 3 חודשים
- אם לטיפול רפואי בחו"ל – עד 24 חודשים
- קצבת נכות כללית 60% לפחות
- נכות רפואית 75% אך אינם נפגעי עבודה והכנסתם אינה עולה על פי 5 השכר הממוצע
- אינם מקבלים גמלת ניידות אלא במקרים שבהם מקבלים אחוזים גבוהים באחת מהקצבאות
- מטופלי דיאליזה פעמיים בשבוע
- מושתלי אברים
- מושתלי מח עצם
- חולים אונקולוגים עפ"י רשימה של המוסד לביטוח לאומי

שיעורי הקצבה

- הזקוקים לעזרה ברוב הפעולות וברוב שעות היממה – 50% - 1,405 ש"ח
- עזרה בכל הפעולות ברוב שעות היממה – 112% - 3,086 ש"ח + 200 ש"ח תוספת החל ממרץ 2018
- תלויים בכל הפעולות בכל היממה והזקוקים למכונת הנשמה – 188% - 5,061 ש"ח + 200 ש"ח תוספת

הסעות חולים אונקולוגיים המקבלים טיפולי הקרנות וכימו וחולי דיאליזה

- קופות החולים מממנות נסיעה לטיפולים תמורת קבלות
- קופ"ח מכבי גם למושתלי מח עצם
- הסעות במונית ואמבולנס – החזר 50%
- אם החולה אושפז – החזר 100%
- המחלקה לשירותים חברתיים מסייעת בהחזר יתרת הוצאות הנסיעה
- גם מלווה יקבל בשעת הצורך החזר חלקי של הוצאות נסיעה עפ"י תנאי קופת החולים
- ארגונים נוספים מסייעים בהסעות: עזר מציון, עזרה למרפא, יד שרה

ביטוח לאומי- תאונה אישית

- דמי תאונה- מי זכאי?
- מה מוגדר תאונה?
- עצמאים/שכירים
- עקרות בית (73 ש ליום)
- איך מגישים?
- מה קורה אם אני חשמלאי, ונפלתי מסולם
כשהתקנתי תאורה בביתי?

תאונות עבודה

- פגיעות שהתרחשותן אינה נראית לעין
- תאונות שהתרחשותן נראית לעין

- א. אורטופדי - גב, צוואר, כתף, ידיים, ברכיים
- ב. פנימי - התקף לב, אירוע מוחי, סוכרת, ריאות
- ג. עור - אקזמות, פסוריאזיס, מלנומה, גידולים אחרים
- ד. סרטן
- ה. נפש

ביטוח לאומי - נכות מעבודה

- מה יוגדר כתאונת עבודה ?
- החלקתי במדרגות
- כל היום אני עובדת בלחץ עד שחטפתי התקף לב
- פונה צרח ואיים עליי, ו - 24 שעות לאחר מכן קיבלתי התקף לב
- נפגעתי בתאונת דרכים בדרך לעבודה
- נפגעתי בתאונת דרכים לפני שהורדתי את הילד בגן לפני העבודה

ביטוח לאומי - נכות מעבודה

- מה עוד יוגדר כתאונת עבודה ?
- לאחר מסיבת הפרישה, לקיתי בהתקף לב
- זמנתי לשימוע ולאחריו לקיתי בלבי
- קיבלתי התקף לב בעבר, אבל לאחר אירוע חריג בעבודה קיבלתי עוד אירוע לבבי
- הוכרתי על פגיעה ברגלי הימנית, כתוצאה מפגיעה בעבודה, אבל לאורך השנים החלה הדרדרות ברגלי השמאלית
- החלקתי במדרגות הבניין ביציאה לעבודה בכוננות

ביטוח לאומי - נכות מעבודה

- מה מקבלים ?
- ממתי ? עד מתי ?
- מבחן הכנסה – אין !
- החמרת מצב .
- איחוד נכויות .

- הבטחת הכנסה
- איך לסייע עד להגשה לנכות ?
- התפטרות מוצדקת
- אובדן כושר עבודה פנסיוני
- הבטחת הכנסה
- גורמי סיוע - יד מכוונת, הסיוע המשפטי, עמותות ומגזר שלישי, מרכזי עוצמה

- נכות כללית בעקבות הפרעת קשב וריכוז
- נקודות זיכוי בעקבות ילד עם הפרעת קשב וריכוז או לקות למידה חמורה, מתי ניתן לקבלן ?

- מחיקת חובות בביטוח הלאומי
- חובות שניתן למחוק
- חובות שלא ניתן למחוק
- בקשה למחיקת/בחינת חוב
- בקשה חוזרת לבחינת/מחיקת חוב